

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Str. Iuliu Mariu
Telefon 6-30.

Szülők Iskolája

Irtó Kádár Imre

Szülők Iskolája néven új társadalmi intézmény alakult Budapesten. A gondolat tudommal először a teozófusok valószínűsítették meg Indiában, azóta az európai államok fővárosaiban egymásután létesülnek a hasonló, szülőket nevelő iskolák, amelyeket nálunk sem ártana létesíteni. Sőt nálunk talán legelnyomottabb a gyermek, legjobban nyomorítják el őt szörnyűséges pedagógiai eltévelyedések, — nálunk leginkább szorultnak rá a szülők, hogy iskolákba járjanak és megtanulják ott a gyermeket megismerni és emberi méltóságát tisztelni. A Szülők Iskolájába a szülők járnak — a gyermekekről tanulni.

— Tiszteld atyádat és anyádat! — parancsolja az ótestamentum. Azt nem teszi hozzá: Tiszteld gyermekedet és unokádat. Mert ez olyan természetesnek látszik, hogy Mózes nem is vette fel törvényei közé. És évezredek alatt a szülő megelégedett arról, hogy gyermeke is teljes értékű ember, egyéniség, egy örök emberszellem testetöltött teljessége, amely a szenge testben még nem ébredt egészen öntudatra — hiszen a mai felnőtt sem fejezte még be az emberi öntudatra eszmélés nagy művét — de éppen ezért sokszorosan érzékeny minden megaláztatással, erőszakkal, durvasággal szemben. Kis állatkának nézi a legtöbb szülő a gyermekét, kedve telik benne, jutalmazza, fenyíti, dresszírozza, — eltelekezve, hogy milyen fájdalmakat, gyűlöleteket keltett benne gyermekkorában, amikor vele bántak hasonlóképpen.

A Szülők Iskolája elsősorban arra figyelmeztet, hogy szülőnek lenni: felelősség, felelősség az egyetemes étellel szemben, nevezük azt Istennek, Mindenségnek, kinek kinek az ő hite szerint. A szülői hivatás elsősorban kétkedést követel tőlünk, kétkedést abban, hogy minden tudományos önismeret nélkül lehetséges volna helyesen nevelni a gyermeket. Való igaz, hogy a szülői nevelést nem pótolhatja senki, de ezzel egyenrangú igazság, hogy az a szülő, aki saját kényelmére, nyugalomára, saját kiegyenlített indulataira figyel a nevelésben, csak agyongyöttri a reábizott kis ember lelkét s beléplántálja a magaelkének tudattalan háborgásait.

Az emberiség jövőjét a gyermek szimbolizálja az örök jelenben. Aki a gyermeket gyöttri, rontja, az magát az isteni életet akadályozza kibontakozásában.

A gyermekek iskoláival párhuzamosan tehát nagy szükség van a Szülők szabad Iskoláira is, — elsősorban a gyermekekért, másodsorban a szülőkért. Ebben az iskolában azt kell megtanulnunk, hogyan lehetünk gyermekeinknek szülői és egyben barátai, barátai a gyermek koron túl is, különösen őszinte és bizalmas barátai az egész életen keresztül.

Újabb letartóztatások és házkutatások az összeesküvési perben

— A kormány hivatalos sajtóközleményei —

(Bukarest, okt. 28. Rador.) Pruteanu őrnagy királyi katonai ügyész, tegnap Jilavában újabb kihallgatásnak vetette alá Manoiilescut, azután az állambiztonsági hivatal vezérigazgatóságához ment, ahol Stelian Popescu igazságügyminiszter, Tatarescu belügyi alminiszter, Duca belügyminiszter, Romulus Voinescu sziguranca vezérigazgató és Jurescu Bukarest erőd-parancsnoka előtt ismertette a vizsgálat eredményeit. Tegnap este 1/28 órakor újabb tanácskozás volt a sziguranca fentiek részvételével és itt Carancea ezredes katonai főügyész Jurescuval együtt beszámolt a délutáni vizsgálat részleteiről.

Tegnap kihallgatták Teodorescu Paul ezredes, aki az aeronautika parancsnoka volt abban az időben, amikor Károly volt herceg a katonai repülés főfelügyelője volt még. A kihallgatás bizonyos repülőgéprendelésekkel állott kapcsolatban. Axintet, Iasi megye volt averescan-

nus prefektusát ma Bukarestbe hozták azzal a váddal terhelve, hogy

rópiratot terjesztett. Axinte vállalta a felelősséget. Utána házkutatást tartottak Giossan ezredesnél az aviatika volt vezérkari főnökénél. Az ezredes eltűnt, körözlevelet adtak ki ellene.

A vizsgálat a legnagyobb eréllyel folyik tovább.

Ma adják ki a Manoiilescu-ügyben a végleges vád alá helyezési rendeletet. A tárgyalás a jövő héten kezdődik. Manoiilescu a büntetőtörvénykönyv 78. és 80. szakaszába ütköző összeesküvés és az uralkodó személye elleni merénylet büntetével van vádolva.

(Bukarest, okt. 28.) Bratianu Ionelnek a parlamentben megtartott expozéjével kapcsolatosan a Lupta feltűnést keltő vezércikkében a következőket írja:

„Mindaz, ami a parlamentben törté-
nik, nem más egy orvosi műtét. Egy
fekélynek műtét után való eltávolításá-
ról van szó — mondja a Lupta — melyet
ugy kell kimetszeni, hogy soha ki ne
ujulhasson. Románia politikai élete men-
tes volt a kalandoktól és összeesküvé-
sektől eddig. Ezután sem akarjuk, hogy
meghosszítsák őket.

A parlament további ülésén teljes
fénynek kell derülnie a pártok magatartá-
sára az alkotmányos rend fenntartásá-
val szemben. Mindenekelőtt tudnunk
kell, hogy akadnak-e pártok, melyek
hajlandók kalandokba belépni, vagy
politikai taktikájukkal felbátorítani meg
nem engedett akciókat.

Ennek tisztázása meg kell történjen
egyszer, hogy végre a reális erők együtt-
működése folytán meginduljon politi-
kánk azon az úton, mely országunk ma-
gasabb érdekeit szolgálja.

Országos numerus clausus Védőliga alakult Magyarországon

(Budapest, okt. 28.) Tegnap este a Társadalmi Egyesületek Szövetsége nagy gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy Országos Numerus Clausus Védőligát alakítanak. A Szövetség elnökei lettek Wolff Károly, Teleky Sándor, Eckhardt Tibor, Haller István, Ernst Sándor, Tornung Cecil, Zsilinszky Endre, Buday Dezső.

Vass József miniszterelnökhelyettes a korpánypárt értekezletén bejelentette, hogy közli a miniszterelnökkel a párt óhaját, amely a numerus clausus fenntartása mellett nyilvánul meg.

Az egyetemi igazoltatások tovább tar-

tanak. Klebelsberg kultuszminiszter ren-
deletet küldött az egyetemek rektorai-
nak, felhívva őket az igazoltatások meg-
szüntetésére, mert nem tűrhető, hogy a
diákok hatósági jogokat arrogáljanak
maguknak.

A szegedi egyetemi tanács megtiltotta
az igazoltatásokat, mire a diákok elha-
tározták, hogy az egyetem kapujában
nem igazoltatnak tovább, de a tanterem-
be továbbra sem engedik be a zsidókat.

Rassay Károly ma a Ház ülésén napi-
rendelőtti felszólalásban fogja követelni
az egyetemek rendjének helyreállítását.
A felszólalásra Klebelsberg felel.

Chamberlain beszéde a békeszerződésekről

(London, okt. 27. Reuter). Cham-
berlain külügyminiszter ma beszéde-
solt, melyben válaszolt Lloyd George
legutóbbi beszédére. A kül-
ügyminiszter szerint nem segítenek a
világ problémáinak megoldásában
azok, akik túlzott reményeket kelte-
nek, amelyet nem lehet teljesíteni.
Anglia a nyugati hatalmak érdekeit
és az épületek háromszoros adójáról
szóló diszpozíciókat, amelyeket az

averescanus kormány léptetett életbe
és visszaállítja a régi törvény érvé-
nyét. Az új általános adóösszeírás
a kalmával elkövetett igazságtalansá-
got orvosolni fogják.

Ma este döntenek a tanácsülésen Kolozsvárt a városi üzemek autonómiájáról

(Cluj-Kolozsvár, okt. 28.) Többször
írt már a Mai Világ a kolozsvári vá-
rosi tanács azon tervéről, hogy üze-
meinek autonómiát ad és kereske-
delmi alapokra szervezi át azokat.

Az autonómia ügyében a ma esti
tanácsülés fog véglegesen dönteni.

Letartóztatott ügynök

(Cluj-Kolozsvár, okt. 28.) A Ház-
lejedonosok Szövetsége feljelentést tett
egyik ügynöke ellen sikkasztás ci-
cén. Az ügynököt letartóztatták, ki-
hallgatás most folyik.

Roata contra Meles

(Cluj-Kolozsvár, okt. 29.) Roata
mérnök, a városi villamosművek volt
igazgatója ragalmazási pert indított
Meles mérnök aligazgató ellen, aki
csalással és sikkasztással vádolta
Roatát a haláságok előtt és a sa-
jótóban.

A pert ma tárgyalta a törvényesék.
Eddig 7 tanút hallgattak ki. Lapzár-
takor a tárgyalás folyik.

A Sfatul Negustoresc kolozsvári tagozatának közgyűlése

Vasárnap délelőtt 10 ór kor tartja
a Sfatul Negustoresc kolozsvári ta-
gozat az évi közgyűlést.

MAI PÉNZPIAC

(Zürichi nyitás, október 27.) Berlin
12380, Amsterdam 20880, Newyork
51855, London 2525, Páris 2036 1/4,
Milanó 2833, Prága 1536 1/2, Budapest
9072 1/2, Belgrád 913, Bukarest 318 1/2,
Varsó 5810, Bécs 7320.

Francia, angol nyelvkurzus
gramofonon

Edison

Memorandulul 16.

Uszó akna robbantotta fel a Principessa Mafalda luxusgőzöst

Ujabb hiteles részletek a borzalmas hajókatasztrófáról

(London, október 28.) Principessa Mafalda nevű olasz gőzös tragédiájáról, amely a braziliai partok közelében elsüllyedt, ma újabb borzalmas részletek érkeztek.

A Navigazione Generale Italiana Mafalda nevű szerencsétlenül járt gőzöse az olasz személyforgalom egyik legszebb és legmodernebb hajója volt. A gőzös a Genua-Barcelona és Rio de Janeiro, valamint más délamerikai fővárosok közötti gyors luxusvonalak szolgálatát látta el. Százötven méter hosszú és tizenhét méter széles volt. Befogadóképessége 12.000 tonnát tett ki, sebessége pedig 18 tengeri mérföld óránkénti gyorsasága volt. A katasztrófa szempontjából érdekes az a tény, hogy a hajó

tíz vízmentes rekeszre oszlott s egész hosszában kettős padozattal volt ellátva.

A gőzös propellerje tört el és pedig olyan kedvezőtlen körülmények között, hogy a hullámok a hajó kettős fenekét átütötték. Az így támadt nyíláson azután a vízömegek nagy erővel tödültek a hajó belsejébe. Guli kapitány megkísérelte, hogy a megsérült hajóval partot érjen és teljes gőzzel a part felé kormányozott, azonban a küzdelem a hajóra nézve kedvezőtlenül dult el. A hajó fenekében a víz egyre emelkedett és

amikor elérte a géphelyiségeket, a kazánok felrobbantak.

További robbanások a hajó egész testét ugyyszólván két részre nyitották. A propeller végzetes törése akkor következett be, amikor az utasok éppen ebédnél ültek, este 7 órakor. Hirtelen

nagy lökést éreztek, amelyet órási durranás követett.

Az utasok között pánik tört ki. Felugráltak az aztaltól és sirva, kiabálva, kezüket tördölve, kétségbeesetten szaladgáltak fel-alá. A pánik és a zűrzavar akarták csillapítani az utasokat. De nem sikerült. A pánikot nem bírták eloszlatni, annál is kevésbé, mert a hajó néhány perc múlva az oldalára dőlt és mindenki előtt nyilvánvalóvá vált, hogy a süllyedés elkerülhetetlen.

A Principessa Mafalda táviró tisztje tartott ki az utolsó pillanatig a süllyedő hajón és allandóan S. O. S. jelzéseket adott le. A hajó szerencsétlenségére azonban azon a környéken erős mágneses áramlatok uralkodtak,

amelyek különösen naplemente után léptek fel. Ezáltal a segélykérés továbbítására nagyon megnehezedett. A Formosa gyorsgőzös elsőnek fogta fel a segélykieléseket és teljes gőzzel sietett a veszélyben lévő hajó segítségére. A gőzös közben más hajókat is értesített, amelyek szintén segítségére siettek. Így jött az Alena teherszállító-gőzös, a Hapag-társaságnak Baden nevű gőzöse, azonkívül az Avelona és az Empire Star angol gőzösök. Egyidejűleg a braziliai kormány utasította a buenos-ayresi kikötőben horgonyzó Rio Grande nevű cirkálót, hogy azonnal siessen a Principessa Mafalda segítségére.

Miután a tenger meglehetősen nyugodt volt,

a gőzösöknek sikerült az utasok és a legénység legnagyobb részét megmenteni.

A mentési munkálatok meglehetősen rövid ideig tartottak. Az első jelentések sok száz halottól számolnak. Azonban remélték, hogy ez a szám csökkenni fog, ha a mentési munkálatokban résztvevő gőzösök mind visszatérnek a kikötőbe, miután csak ekkor lehet pontosan megállapítani a megmentettek számát. A vízbe fulladt utasok legnagyobb része a fedélközi utasok közül került ki. Ezek olasz és spanyol, ugynevezett zezonmunkások voltak, akik mezőgazdasági munkára mentek Argentínába.

Legutolsó jelentések szerint az elsüllyedt hajó fedélzetén 1150 személy volt, akik közül 68 fulladt a vízbe.

A katasztrófa uszó aknára vezethető vissza.

Nincsen jelentés arra vonatkozólag, hogy kazánrobbanás történt.

A rio de janeiro olasz nagykövetség táviratozza, hogy a Mafalda katasztrófájának színhelyén hat gőzös

igyekezik a szerencsétlenül járt hajó utasait és személyzetét megmenteni. A braziliai kormány cirkálót küldött a helyszínre. Eddig 1100 embert mentettek meg. Az elsüllyedt hajón 986 utas és 240 főnyi személyzet volt. Mussolini táviratban utasította a rio de janeiro olasz követet, hogy a hajótöröttnek minden lehetséges módon legyen segítségükre.

(Rio de Janeiro, okt. 28. (Szikratávirat.) A Mafalda megmentett utasainak száma 1202. A hajó kapitánya és első tisztje, mint megállapították, a kapitányi hidon maradtak és a vízbe fulltak.

Bratianu Ionel kolozsvári útja elmarad

Nem vesz részt a miniszterelnök az egyetem névavatási ünnepén

(Cluj-Kolozsvár, október 28.) Megírta a Mai Világ, hogy a kolozsvári egyetem október 30-i megnyitó ünnepségére, mikor is az egyetemet I. Ferdinánd király egyetemnek fogják elnevezni, Bratianu Ionel Kolozsvárra jön a régens tanács képviselőjében.

Liberális körökből nyert értesülésünk szerint Bratianu Ionel kijelentette, hogy nem jön a kolozsvári egyetem évnyitó ünnepségére, mert egészségi állapota nem engedi meg az utazást.

Hogyan jött divatba az író, aki villamosszékre akart ülni

(Kopenhága, október 28.) Sacco és Vanzetti kivégzése idején jelentették, hogy Torkild-Barfoed dán író nyilvánosan kijelentette, hogy hajlandó a villamosszékre ülni abban a pillanatban, mikor belebocsátják a halálos áramot.

A dolognak előzményei voltak. A kopenhágai sajtóban egy idő óta párázs vita dult ama kérdés tisztázása körül, hogy mekkora az elektromos áram a halálraítéltek, avagy csupán elkábítja-e? A sajtóvitaiba beleszólt egy neves orvos is, azt bizonyítván, hogy a villamosszékek egyáltalában nem ölnek meg, hanem csak a „kivégzettek”-et élve temetik el minden esetben.

Az orvos cikke az amerikai és angol nagy lapokat is bejárta s példát-

lan feltűnést keltett mindenfelé.

De még nagyobb lett a rémület, amikor Torkild-Barfoed azt a szenzációs bejelentést tette, hogy ő hisz orvosbarátja állításában, elannyira, hogy rendelkezésre bocsátja önmagát a tudományos kutatásnak és kész bármikor beleülni a halálosnak mondott villamosszékre. Ezzel az elhatározással — így szól — csak az a célja, hogy elhallgattassa mindazokat a professzorokat, akik amellett kardoskodnak, hogy a tiltott áram villamosszékek öl. Ő (Torkild-Barfoed) meg van győződve tudniillik, hogy kutya baja sem lesz. Kijelentése óta mindenki Torkild-Barfoedról beszél Dániában és kapkodják a könyveit

Virágokkal feldiszitott ágyban agyonlőtte magát egy ügyvéd

(Iasi, október 28.) Feltűnést keltő öngyilkosság történt tegnap este Iasiában. Abramovici Albert odaváló ügyvéd este fél nyolcórakor hazatért lakására, hol virágokkal feldiszitotta ágyát, belefeküdt és revolverét a szájába véve, elsütötte azt.

A nagy kaliberű golyó borzalmas roncsolásokat végzett az öngyilkos koponyájában, melyet keresztül furt és a szoba tükreben akadt meg, melyet teljesen összetört.

A hatalmas döbbenet zajára a szomszédok összefutottak és mire sikerült a bezárt ajtót feltörniök Abramovici Albert már halott volt. A rögtön értesített ügyérség megkezdte a vizsgálatot és a helyszínén két levelet talált, melyet az öngyilkos ügyvéd hagyott hátra.

Az egyik levél, mely a főügyésznek volt címezve a következőket tartalmazta:

Főügyész Ur! egy halott arra kéri Önt, hogy ne boncoltassa fel. Eleget szenvedett életében. Az egész világgal megbékülve haltam meg. Ha vé-

tettem valakinek életében, bocsánatát kérem. Nagyon szerencsétlen volt az életem és az vitt a halálba. Ugye nem fog felboncoltatni?... Szívességet előre is köszöni 1927. október 27 este fél nyolcórakor

Abramovici Albert, ügyvéd.

A másik levél barátjának Coman ügyvédnek szólt.

Kedves Coman! Szombaton jelenj meg a törvényszék I. szekciójánál és nézd meg mi van a 858—927 számú ügygyel. Schönfeld Móricz felebbezését intézd el avagy kérj újabb halasztást, hogy a feleket értesíteni tudjad. Üdv.

Abramovici ki eredetileg Botoşaniból származik alig egy éve jött Iasiába. Ez előtt a fővárosban volt ügyvéd, honnan azért jött el, mert irodája forgalma nem volt kielégítő. Akik családi életét ismerték azt hiszik, hogy öngyilkosságának oka felesége volt, ki elvált tőle, mert keveset keresett.

Az apa akaratának kell érvényesülnie a családban — mondotta az angol bíró

Londoból jelentik: Egy perlekedő házaspár, Aempla Henry londoni kereskedő és felesége Halket Hay bíró elé vitték családi perpatvarukat, mely amiatt tört ki közöttük, mert nem tudtak megegyezni abban, melyik iskolába irassák be a kislukat.

Az angol törvény úgy intézkedik, hogy ha a szülők nem bírnak megegyezni a gyermekük vallásának vagy neveltetése módjának kérdésében, bíróra kell bízniok a döntést. Az anya bíró elé vitte az apát és hivatkozott a tárgyaláson a kiskorúakat védő törvényre.

— Ez a törvény — jegyezte meg a bíró nevelésesen hibás, mert minden jogot a nő kezébe ad.

Azután az apához fordult és ki-mondotta az ítéletet:

— Az apa akaratának kell érvényesülnie a családban, mert elsősorban az apa irányítja gyermekének sorsát. Mr. Temple, küldje a fiát abba az iskolába, amelyikbe akarja: öné a családban az intézkedés joga.

Ebbe az ítéletbe az anya is bele-nyugodott, mert Angliában mindenki tiszteltben tartja azt, amit a bíróság kimond.

SZÍNHÁZ-MOZI

FECSKEFÉSZEK. A kolozsvári Magyar Színház új operettet mutatott be tegnap. A kedves szöveg, a fülbemászó muzsika, a gazdag rendezés és a szereplők kitűnő játéka elragadta a közönséget, amely sokszor hívta a jeles színészeket a lámpák elé.

A cár táncosnője. Annak idején hirt adtunk, Buchovetky új nagy filmjéről, A cár táncosnőjéről. A nagy orosz rendezőnek minden alkotása magára hívja a figyelmet, ez a filmje pedig, amely az orosz tengerészet világában játszódik le, különösen alkalmas arra, hogy általános érdeklődést keltsen. Kevés filmet láttunk az utóbbi időben, amelyet ilyen fényűzően állítottak ki. Laura la Plante művészete és szépsége volt mégis a legfőbb segítsége Buchovetkynek, akinek ismét sikerült egy páratlanul érdekes és izgalmas filmet alkotnia.

A Mai Világ ötletpályázata. Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy a Mai Világ mozi reklámötlet pályázatára már be lehet küldeni a válaszokat. A pályázat határideje november 3. Egyetlen ötletért is több ezer lejt kap a leleményes olvasó.

A Casanova Kolozsváron. Mint értesülünk, az idei filmiac legszebb filmje, a Casanova, a napokban Kolozsvárra érkezik. Házi bemutatója kizárólag a sajtó névszerinti levelekben meghívott képviselői előtt lesz november 1-én délelőtt.

* Elsőrangú szereposztásban fogja az Opera igazgatója a szombati Troubadur előadást megtartani. A kitűnő vendég zereplőn, Carlo Dragon kívül az Opera legjobb erői fognak szerepelni és pedig M. N. storescu, Lya Popp, Apostolescu, akiknek szereplése már maga is bizonyítja az előadás sikeréhez. Hétfőn a Rigoletto-ban bucsuzik Carlo Drago a kolozsvári közönségtől.

A Román Opera műsora:

Szombat okt. 29-én	Troubadur: Carlo Drago vendégjátékával.
Vasárnap „ 30-án	Fidelio.
Hétfő „ 31-én	Rigoletto: Carlo Drago utolsó vendégjátékával.

Select Mozgó

Monopol Filmcentrala.

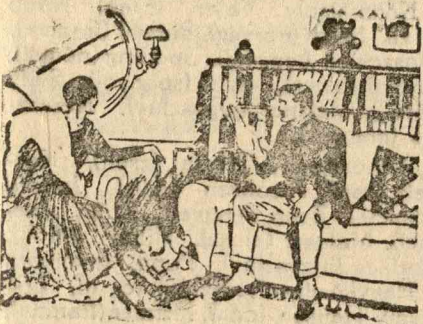
Mai kezdettel mutatja be

Cár táncosnője

kolozsáris slágert Dimitrie Buchowetzky rendezésében. Főszerepben: LAURA la PLANTE és PATT O'MALLEY

HIREK

Neked is

— Emma, neked férfinak kellett volna szüetned!
— Neked is!

Egy válópertanulságai

Egy férj válópört indított a felesége ellen, azon az okon, hogy az asszony szegényke elviselhetetlenül buta. A bíróság pedig elutasította a keresetét, mert csak egy teljes esztendei együttélés után adta be; holott három hónap is bőségesen rájöhett volna az élettársa szellemi képességeire. Olyan esetet, amikor a férj azért akarja kidobni az asszonyt, mert az derült ki, hogy őnagysága tuljárt az eszén, ezret is olvastam már és az ilyen esetekben soha se utasította el a kívánságát a bíróság azzal a megokolással, hogy csak egy esztendő, sőt több esztendő múlva jött rá arra, amire már sokkal előbb is rájöhett volna. A férjnek tehát akár tíz esztendeig is szabad az, ami az asszonynak csak akkor szabad, ha az ura csak három hónapon túl vette észre, amikor már — úgy látszik — elévültnek számítják. Már pedig az én szerény véleményem szerint egy asszonynak éppen az első három hónapban nem kell nagyon zseniálisnak lennie, hogy a férje ne találja nagyon feltűnőnek azt, hogy mennyire nem zseniális. Én magam is ismerlek férfiakat, akik egyenesen megnyugtatónak érzik, hogy a feleségük nem alkalmas se a puskapor, se a repülőgép újból való feltalálására. Szidi nénémnek pedig az volt a filozófiája, hogy egy háznál elég egy okos ember, de két ostoba is inkább alkalmas a boldogsághoz, mint két okos. De azért nem tehetek róla, ezuttal mégse tudok részvét nélkül gondolni a férjre, akit a bíróságok továbbbi boldogságra utasítottak, mert az első három hónapban nem érezte magát kellőképpen boldogtalannak. Heine se emlékszik meg tulságos hódolattal az ő Matildja ragyogó szellemi képességeiről, de Heine valóban elég okos ember volt kettő helyett is, amire minden férfit még bírói ítélettel se lehet kötelezni. Viszont azonban az is igaz, hogy a tulságos önmérséklés az okosságban nem lehet büntetendő eseklmény, mint például a hütlenség, mert ha minden buta embert bezárnának, akkor nem lenne hová tenni a ravasz szélhámosokat és ha csak eszes emberek házashadhatuának vagy

maradhatnának együtt, miből élnének meg a vigjátékírók. Nem igaz?

— Hazaérkezett Kolozs megye prefektusa. Dr. Dan Parten Kolozs megye prefektusa tegnap délből visszakerkezett Kolozsvára a fővárosból, hol a belügyminiszteriumban zámos közigazgatási ügyet intézett el.

— Amerikai egyetemi tanár Kolozsváron. Megírta a Mai Világ, hogy Albee híres amerikai orvosprofesszor Kolozsvára érkezik. Az amerikai professzor tegnap délből megérkezett Kolozsvára, hol számos egyetemi tanár várta az állomáson. Délután három órakor a professzor meglátogatta az Ortoped kórházat, melyet Radulescu egyetemi tanár vezet. Délután 5 óra or Albee professzor igen érdekes előadást tartott az egyetemen az emberi csontok átültetéséről.

— Mocsony fővédásmester a királyi család képviselőjében megkoszorozza Ferdinánd király bátyjának sírját. Nemrégiben halt meg Wilhelm Hohenzollern herceg, Ferdinánd király bátyja. A királyi család képviselőjében Mocsony udvari fővédásmester és Scheffli alezredes a régimentáncs képviselőjében tegnap Németországba utaztak, ahol megkoszorozzák az elhunyt herceg sírját. A királyi család koszorujának felírát Mária királyné szerkesztette.

— Véresem vert egy útsávíró a galatzi rendőrkömiszár. Galatzból jelentik: Bab s galatzi rendőrkapitány beidézte a második kerületi rendőrségre Moscu galatzi hírlapíró, akit azután véresem vert. Covurlui megye képviselője s szenátora bejelentette az esetet a rendőrprefektusnak, kérve a hatalmával visszaélő rendőrkapitány rögtöni felfüggesztését és a legszigorubb vizsgálat megindítását ez ügyben. Az olteniai kerület hírlapírói szervezete tegnap ülést tartott ez ügyben és sürgönyileg bejelentette az esetet a belügyminiszterhez, követelve a verekedő rendőrkapitány szigorú megbüntetését. Ugyazintén táviratilag bejelentették az esetet az ország összes hírlapírói szervezeteinek.

— A Magyar Párt kolozsvári tagozatának választmányi ülése. Az Országos Magyar Párt kolozsvári tagozatának választmányi ma délelőtti választmányi ülést tart.

— Feltételelesen szabadlábra helyezték a Banca Tarneasca devizaigazgatóját. Bukarestből jelentik: Megírta a Mai Világ, hogy Rosenfeld Jenőt, a Banca Tarneasca devizaigazgatóját, akit állítólag nagy része van a temesvári szerb takarékpénztár tönkretelésében, a kassai rendőrség letartóztatta és kiadta a román hatóságoknak. Rosenfeld Jenőt, akit azzal vádolnak, hogy különböző könyvelési hamisításokkal tíz millió lejig károsította meg a Banca Tarneascát, a vacaresti börtönbe szállították. Nemrégiben megkezdte ügyében a vizsgálóbíró a kihallgatásokat, melyről, azt jelentik, hogy a Banca Tarneascának volt mint ok más banknál a deviz osztályokon egy képzelt devizakönyvelést végeztek, hogy ezzel lelepezzék a valóságban üzött nagy arányú spekulációkat. Rosenfeld Jenőt, kihallgatója után a vizsgálóbíró feltételelesen szabadlábra helyezte.

— Negyvenéves a spanyol királyné. Barcelonából jelentik: Victoria királyné negyvenedik születésnapja alkalmából tegnap nagy fogdó estély volt a pedr-lbe i királyi palotában. A polgári, ka-on i és egyházi hatóságok fejei sorra járultak a királyné elé, hogy születésnapja alkalmából üdvözöljék. Megjelentek az arisztokrácia tagjai is, továbbá a diplomáciai testület, a nemzetgyűlés tagjai, a katonai rendek lovagjai és még számos előkelőség. A fogadtatást lakoma követte. A királynét az ország minden részéből sőt a külföldről is elár szolták virákküldeményekkel és üdvözlő táviratokkal.

— Hamis zsoldistákkal megkárosította az államot. A második hadtest hadbírósa a megkezdte Prvulescu Jon g zsoldi kapitány bünyégének tárgyalását, aki a központi lőszerraktárban teljesített szolgálatot. A kapitány két gazdasági őrmesterrel összejárva meghamisította a zsoldlistát, s ilyen módon százezer lejen felül megkárosította az államkincstárt.

Uránia Mozgó

Harry Piel

közkezdelt művész

Börtön a tenger mélyén

nagysikerű filmében. - Monopol Erolfilm

— Egy csodálatos betegségről ír a bécsi Prof. Redlich, amelyet első észlelője G-lineau narkolepsie-nek nevezett el. A francia tudós egy betegénél azt a „csodát” észlelte, hogy az a nap folyamán néhány pillanatra százszor is elaludt. Egyszer hirtelen harag, máskor meg a legőzibűbb nevetés közben lépte meg az álom, amely oly erős volt, hogy ellen semmikép se lehetett védekezni. Redlich tanár most 24 hasonló esetet közöl. Az álom hirtelen, minden átmenet nélkül lepi meg ezeket a szerencsétleneket sokszor oly gyorsan, hogy álmukban még önkéntelenül tovább folytatják pár pillanat előtti munkájukat: írnak, olvasnak, előadást tartanak. Egy ily betg akármennyire küzdött az álom ellen, már nem is mert egyedül vonatra ülni, mert akármennyire föltette magában, hogy ezen vagy azon az állomáson kiszáll, mindig elaludta a kiszállást, úgy hogy a kalauz már úgy ismerte, mint „az alvó utas”-t. Néha állás, máskor séta közben aluszak el a betegek. Emellett éjszakai alvásuk kifogástal. Redlich tanár e betgek némelyiké el megnagyobbodottnak találta a pajzsmirigyet. De nem mindegyiké, úgy, hogy az új betegség oka egyelőre ismeretlen. De annyi bizonyos, hogy pajzsmirigykivonat adagolásával sikerült az álomrohamok számát lecsökkenteni, de teljesen nem lehetett megszüntet i.

Hajtogatólányok
felvétetnek a
Lapkiadó nyomdában
Egyetem-utca 3 szám.

— Letartóztattak két „fedezéssel” fosztogató csavargót. A koloz vári rendőrség tegnap letartóztatta Méra János és Gabriel Bélo csavargókat, akik a tegnapi nap folyamán több mint tíz nnegy áru i fosztottak ki. A rendőr égi kihallgatás alkalmával a munkanélkü i csavargók elmondották, hogy a lopások vérehajtásánál Méra úgy tett, minth venni akart volna tehát „fedezett”, miközben Gabriel rendzrint lem-lte a kiszemelt árus pénztárcáját. Mindkét letartóztott csavargót átadták az ügyvésszégnek.

Uránia Mozgó

Harry Piel

közkezdelt művész

Börtön a tenger mélyén

nagysikerű filmében. - Monopol Erolfilm.

— Társadalom-tudományi előadás az Alkalmazottak Szövetségénél. Folyó hó 28-án, pénteken este 8 órakor Ferenc Simon „Az ipar racionalizálása és a munkanélküliség” címen társadalom-tudományi előadást tart az Alkalmazottak Szövetségében, Str. Matoasa 6 (Metropol mögött.) A tanuságos előadás teljesen ingyenes és vendégeket szívesen lát. — Az Alkalmazottak Szövetsége.

— Harminc millióval károsították meg az államot a katonai központi gyógyszerraktárban. A negyedik hadtest hadbírósa megkezdte Buzoianu Pandelescu gyógyszerész őrnagy bünyégének tárgyalását, akit azzal vádolnak, hogy különböző vizsgálásokkal harminc millió értékű gyógyszert tulajdonított el a katonai központi gyógyszer raktárból.

A Dorma

kötött és harisnya árúgyár
megszűnt

Mindenki siessen! Dus raktárunkat
gyári áron alul is
árusítjuk

Cluj, Calea Regele Ferdinand 3. (volt
Wesselényi-u. 3.)

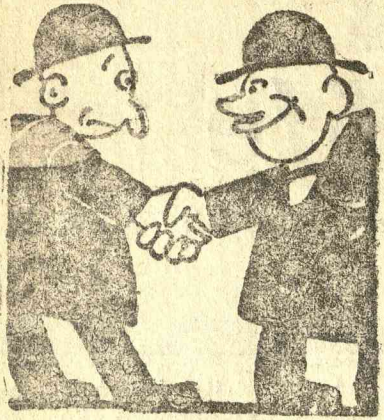
Egy ruhára való bársony

minden színben
270 lej
Szabó Jenő
divatruházában, Cluj

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi
fehérnemű méret után. Cluj
Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy nagy szerencsénk nekünk, hogy van egy nagy államférfink?

— Miért oly nagy szerencse ez?

— Mert mit csinálnánk, ha kettő vagy több lenne belőle? Hallotta, hogy heves szemrehányást tett öcsénknek, hogy végigházelte az összes bankárokat, fűt-fát ígért és még sem kapott kölcsönt...

— És mivel válaszolt az öccs?

— Egy viccel Pancser ur... Elmondotta, hogy a legutóbbi hosszú nap után a bukaresti főrabbi szemrehányást tett az egyik neves zsidó bankárnak, hogy a nagy böjtnapon evett és még hozzá nem rituális ételt.

„Ez utóbbiban ártatlan vagyok — válaszolt a bankár — mert hol kapok én hosszunapkor rituális kosztot?”

— Szóval a nagy kölcsönkereső is ártatlan az utóbbiban, mert hol kapja a nagy kibőjtöltetésnél széles e világon kölcsönt?

— Nézze Pancser, olvasta talán, hogy elkészült a telefon reformja?

— Automatikus bekapcsolás?

— Ellenkezőleg automatikus kikapcsolás. Aki a megengedettnél többször beszél, kikapcsolják.

— Szóval lesz nálunk korlátolt szeszkimérés és korlátolt telefonhasználat?

— No és a korlátolt közigazgatás? Hát ez egy reform, ez a telefonrendelet a kikapcsolással? Nem is tudják, hogy ha kikapcsolják a telefonomat, az nem büntetés, hanem jótétemény... Nem fogok mérgeledni többé...

— Jókedvében fogja megütni a guta...

— Ejnye Pancser ur, kissé góromba ma...

— Pedig lenne még egy kérdésem. A parlamentben tegnap sorra kijelentették a politikusok, hogy az országnak még sok a szüksége van az ő erélyükre és szaktudásukra. Honnét tudják ők ezt olyan biztosan?

— Nézze Pancser, Erdengelegen múlt héten vizsgáztatták a falusi halottkémeket. Az orvos kérte tőle, miből állapítja meg, hogy valaki meghalt?

„Hát az egész háznépe sir és bőg” — felelte biztonsággal a halottkém.

— Szóval a politikusok is innét tudják?

— No lássa, ebben maradhatunk Pancser.

November 1-én

a „LEMNOS” Ládagvár

Monostori út 23 alól Malom-utca 28. alá költözik át.

Telefon: 194. és 645.

Felelős szerkesztő: KARSAY LÁSZLÓ.

Visszaállítják a menettérti vasuti jegyek rendszerét

November elsején szüntetik meg a negyedosztályt

(Cluj-Kolozsvár, okt. 28.) A kolozsvári üzletvezetőségbe megérkezett a vasut vezérigazgatóságának a rendelete, amely szerint november elsején megszüntetik a negyedosztályu kocsikat és helyükbe szükség szerint a harmadosztályu kocsik számát fogják szaporítani. November elsejétől kezdve a vasuti állomások jegypénztárai, mindaddig, míg a negyedosztályu jegyek tartanak, harmadosztályu jegy helyett két negyedosztályu jegyet fognak kiadni az utasoknak.

Ugyancsak ezen a napon kezdik meg a menettérti jegyek kiadását, melyek falvakból városokba irányuló utvonatokra hatvan kilométeres körzetben személy és gyorsvonatokra érvényesek, 24 órán belül való visszatérésre. A menettérti jegyek árát 40%-os kedvezménnyel számítják. Azok, akiknek kedvezményes vasutjegyük van, (katonák, hivatalnokok), nem vehetik igénybe a menettérti jegyeket.

A semmitőszék kötelezte a városi tanácsot az önkényesen megtagadott építkezési engedélyek kiadására

(Bukarest, okt. 28.) Igen érdekes ügyet tárgyalt tegnap a semmitőszék és elvi határozatát minden valószínűség szerint még sokszor fogják döntés alapjául venni az erdélyi bíróságok.

Heldenbusch János konstancai lakos beperelte a konstancai városi tanácsot mivel az megtagadta az építkezési engedély kiadását egy Mamaia-i villának, melynek telkét a panaszos a konstancai tanácstól vásárolta. A városi tanács azzal védekezett a közigazgatási bíróság előtt, hogy a telket úgy adta el Heldenbuschnak, hogy az négy éven belül beépíti a telket. Miután a kiküldött négy év eltelt és Heldenbusch még sem építette fel rajta a villáját, megtagadták az építkezési engedélyt azzal, hogy nem

adhatnak építkezési engedélyt olyan telkekre, mely nem a kérvényező tulajdona. Heldenbusch ezzel szemben azzal védekezett hogy a városi tanács, mint érdekelte fél nem dönthet saját magánszerződésének ügyében és a városi tanács építkezési engedélyt visszautasító végzése kimeríti a hivatalos hatalommal való visszaélés tényét.

Az ítélőtábla mellett működő közigazgatási bíróság helyt adott a felperes beadványának és kötelezte a városi tanácsot, hogy adja ki az építkezési engedélyt. A konstancai tanács a semmitőszékhez felebbezett, de itt is elutasításra talált és a semmitőszék helyben hagyta az első bíróság ítéletét.

Egy bethleni magyar és egy szebeni román fiú Amerikából Bukarestbe akarnak repülni

(Cluj-Kolozsvár, okt. 28.) Réthy Viktor bethleni mechanikus nemrégiben kivándorolt Tallin Sándor nevű barátjával Amerikába, ahol Michigan állam Detroit nevű városában telepedtek le. Az utóbbi sikeres tengerentúli repülések arra indították a két romániai származású mechanikust, hogy saját repülőgépet építsenek, amelyen — mint azt Kovács János kolozsvári mechanikus barát-

juknak megírták, — keresztülrepüljék az Óceánt és Detroitból kiindulva Bukarestben akarnak földszállani.

A két romániai származású óceánrepülő tervezett újáról a fővárosi sajtó is értesülést nyert és az Univerzális örömmel köszönti a szebeni Tallin Sándort és a Kolozsvárt is ismert bethleni Réthy Viktort, akik repülésükkel talán dicsőséget fognak szerezni.

A külföldre távozott volt román honosok csak előzetes külügyminisiteri engedéllyel látogathatnak el Romániába

(Cluj-Kolozsvár, okt. 28.) Mig Európa összes országai megkönnyítik az idegenforgalmat, addig Románia kategorikusan elzárkózik az idegenek elől, sőt saját lakosainak ezer nehézséget gördít útjába, ha külföldre akarnak menni.

Igen érdekes eset fordult elő a napokban, mely teljesen rávilágít azokra a lehetetlen állapotokra, melyek nálunk a beutazási engedélyek ügyében uralkodnak. M. Margit kolozsvári urleány két évvel ezelőtt Palesztinába utazott, hol egy angol állampolgárhoz férjhezment. A házasság boldog volt és a fiatal asszony életében csak egy fájó pont fordult elő: a szülei távolléte.

Nemrégiben a fiatalasszony, aki most már angol állampolgár házassága révén, meg akarta látogatni Kolozsvárt élő családját s a palesztinai román konzulatushoz fordult vizum végett.

A palesztinai román konzul megtagadta a kolozsvári származású asszonyka

kérését, azzal, hogy mindazok, akik lemondtak román állampolgárságukról, csak beutazási engedély felmutatása után kaphatnak román vizumot. Hiába magyarázta M. Margit, hogy ő nem mondott le román állampolgárságáról, hanem férjhezmenése révén természetesen leg férje állampolgárságát vette fel automatikusan, a konzul még sem volt hajlandó megadni a vizumot.

M. Margit kolozsvári hozzátartozói hosszas utánjárás után megszerezték a beutazási engedélyt és így a kolozsvári leányból férjhezmenése folytán angol honpolgárrá vált asszony mégis csak meglátogathatja családját.

Mig más államok óriási apparátust tartanak fenn és súlyos összegeket állítanak be költségvetésükbe, hogy az idegenforgalmat elősegítsék, addig a mi hatóságaink nemcsak az idegeneket riasztják el, hanem a beutazási engedély megszerzése elé ezer nehézséget gördítenek.

SPORTVILÁG

Európa birkózó bajnokságainak mezőnye

(Budapest, okt. 28.) Az európai birkózó bajnokságok perspektívája, az eddig beérkezett nevezésekből ítélve, a legszebb képet nyújtja.

Az egyes súlycsoportokban így alakulnak a mezőnyök:

Légsúly: Bozdech (cseh), Pütsep (eszt), Apruzzeze (francia), Moczkó (lengyel), Meyer (német), Eggeberg (norvég), Gozzi (olasz), Burhan (török), Hoffman (jugoszláv), Magyar (magyar).

Pehelysúly: Fleischmann (cseh), Váli (eszt), Maier (dán), Rottenfluc (francia), Ziolkowki (lengyel), Steinig (német), Pizzocaro (olasz), Mouhsine (török), Voivodic (jugoszláv), Kárpáti (magyar).

Könnyűsúly: Vávra (cseh), Käpp (eszt), Nord (norvég), Paris I (francia), Blaszcica (lengyel), Sperling (német), Postini (olasz), Vidal (spanyol), Saify (török), Metzner (jugoszláv), Keresztes (magyar).

Középsúly: Haala (cseh), Kusnecs (eszt), J. cobsen (dán), Jourlin (francia), Zeug (lengyel), Bräin (német), Malossi (olasz), Hilmi (török), Gerbics (jugoszláv), Papp (magyar).

Nagykézsúly: Szabó (cs h), Loó (eszt), Hansen (dán), Prunier (francia), G. Iuska (lengyel), Rieger (német), Bonassin (olasz), Cebrain (spanyol), Tayar (török), Palkovic (jugoszláv), Ferenczi (magyar).

Nehéz súly: Urban (cseh), Capuccia (olasz), Hain (lengyel), Müller (német), Mehm d (török), Kren (jugoszláv), Badó (magyar).

A felorolákhoz minden súlycsoportban egy-egy svéd és osztrák versenyző számítandó.

A külföldiek közül legelsőnek a török és spanyol, utánuk az eszt és olasz csapatok érkeznek Pestre. A rendezőbizottság az Európa-bajnokságok küzdelmeit november 3-án díszes ünnepségekkel tervezi megnyitni.

Dreher-Haggenmacher Bakk-sör

Régi jó minőségben ismét kapható!

Kis üvegben is!

Egy női ruhára való mintás szövet 165 lej

Egy női ruhára való kockas szövet 235 lej!
Szabó Jenő divatruházában, Cluj.

Iskolai felszerelések!

Fogkefe, ruhakefe, hajkefe, fésű, fogcrete, szeppan és cipőcrete fiúknak 140 Lei lányoknak 170 Lei izléses összeállításban

Rózsa Royal drogeria
Cluj-Kolozsvár, Főter 26

Nyomatott a Lapkiadó r.-t. körforgógépén. Cluj, Str. Univeristății 3.